

Handläggare: Pia Modin
Telefon: 08-508 25 618

Till
Socialnämnden

Förslag till riktlinjer för handläggning av ärenden som rör våld i nära relationer

(1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämndens beslutar att godkänna förvaltningens förslag till riktlinjer för handläggning av ärenden som rör våld i nära relationer.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Som ett komplement till programmet för kvinnofrid – mot våld i nära relationer har ett förslag till riktlinjer tagits fram för socialtjänstens handläggning av ärenden som handlar om våld i nära relationer. Riktlinjerna syftar till att vara ett stöd för handläggare som utreder vuxna personer, både män och kvinnor, som är utsatta för våld alternativt utövar våld. Handläggarna har ett ansvar för att undersöka om det i denna typ av ärenden finns barn som upplevt våld och i så fall informera barn- och ungdomsenheten, som har en skyldighet att alltid inleda utredning.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Stockholms stad antog den 23 april 2012 ett nytt program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer 2012-2014 (Dnr 325-2183/2011). Programmet har ett helhets-/familjeperspektiv och riktar sig till kvinnor som utsatts för våld, barn som upplevt våld i nära relation samt män som utövat våld.

Ärendet

Föreliggande riktlinjer utgör ett komplement till programmet för kvinnofrid – mot våld i nära relationer. De är utformade i enlighet med Socialstyrelsens Allmänna Råd (SOSFS 2009:22) och handboken Våld, den s.k. brottsofferparagrafen i socialtjänstlagen 5 kap § 11 samt synkroniserade med övriga riktlinjer inom stadens socialtjänst.

Riktlinjerna är könsneutrala. Målgrupperna utgörs av vuxna som utsatts för våld och vuxna som utövat våld. Ingen skillnad görs mellan kvinnor och män. Våldet kan även utföras av andra närstående än en partner eller före detta partner, t.ex. av en vuxen dotter/son mot sin förälder.

Det är oerhört viktigt att barn som upplevt våld mellan vuxna närstående får det stöd och den hjälp de behöver. Barn utgör dock inte en *direkt* målgrupp för riktlinjerna. I riktlinjerna framhålls dock att vuxenhandläggare har ett ansvar för att alltid informera barn- och ungdomsenheten när de misstänker att ett barn far illa på grund av våld i nära relationer. Handläggare som är specialiserade på barn och ungdomar ska i dessa fall alltid inleda en utredning i enlighet med stadens riktlinjer för handläggning och dokumentation av barn- och ungdomsärenden,

Ett ärende som handlar om våld i nära relationer kan uppdragas inom alla verksamhetsområden - ekonomiskt bistånd, barn- och ungdom, äldreomsorg, funktionsnedsättning och missbruk. I olika granskningar och utvärderingar framhålls att äldre personer, personer med funktionsnedsättning och personer med missbruksproblematik utgör särskilt utsatta grupper. Det är viktigt att det inom stadsdelsförvaltningarna finns tydliga rutiner för hur den interna samverkan ska utformas för att dessa personer ska få stöd och hjälp även när det gäller våldsutsattheten. Ärenden som handlar om hedersrelaterat förtryck och våld kräver särskild kompetens både när det gäller stöd till den våldsutsatta och förståelse för de sammanhang där denna typ av våld uppstår.

Alla handläggare inom individ- och familjeomsorg (d.v.s. barn- och familjeenhet, familjerätt, missbruks- och beroendeenhet, enhet för ekonomiskt bistånd, äldreomsorg eller enhet för personer med funktionsnedsättning) ska ha kunskap om våld och kan göra en bedömning om det finns en omedelbar risk för att en person ska drabbas av våld. För att handlägga och utreda frågor fordras dock en särskild kompetens om våld i nära relationer.

I riktlinjerna behandlas

- rutiner för att tidigt upptäcka att någon utsätts för våld i nära relation
- bemötande av våldsutsatta och våldsutövare
- handlägningsrutiner med förslag till utredningsmall och bedömningsmetoder
- insatser för våldsutsatta och våldsutövare
- barn som upplevt våld eller andra övergrepp mellan närstående vuxna
- intern och extern samverkan

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, i nära samarbete med en arbetsgrupp bestående av sakkunniga från socialtjänstavdelningen, flera stadsdelsförvaltningar samt äldreförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förslaget till riktlinjer för handläggning av våld i nära relationer. Det är angeläget att denna typ av ärenden får en likvärdig bedömning och handläggning över hela staden. Riktlinjerna är de första i sitt slag inom Stockholms stad och förvaltningen kommer att följa upp i vilken utsträckning de fungerar som stöd i socialtjänstens arbete. Revidering kommer att göras utifrån dels stadsdelsförvaltningarnas erfarenheter, dels resultaten av de uppdrag som Socialstyrelsen har de närmaste åren.

Förvaltningen förbereder för närvarande upphandling av en kartläggning av omfattningen av våld i nära relationer, som ska göras bland personer som är mantals-skrivna i Stockholms stad.

Bilaga

1. Våld i nära relationer. Riktlinjer för handläggning inom Stockholms stads socialtjänst.

